

URARTU GÖZ	ATIKLLARIN GRUPLANDIRILMASI TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
AY.TL.03	01.01.2024	0	-	Sayfa:1/5

1. **AMAÇ:** Atıkların uygun şekilde ayrıştırılmasını ve bertaraf edilmesini sağlamak

2. **KAPSAM:** Tıp Merkezinin tüm birimlerini kapsar.

3. **KISALTMALAR**

4. **TANIMLAR**

5. **SORUMLULAR:** Tüm Tıp Merkezi çalışanları

6. **FAALİYET AKIŞI**

Evsel Nitelikli Atıklar

Hasta odasının enfekte olmayan atıkları, sağlık personeli çalışma odası atıkları, idari birimlerde mutfak atıkları

Tıbbi Atıklar

Kesici Ve Delici Aletler: Kesici veya yara açılmasına sebep olan cisimlerdir. İğneler, bıçaklar, infüzyon setleri, kesici delici özellikteki atıklar enfekte olsun veya olmasın, yüksek derecede tehlikeli olarak kabul edilir.

İnfeksiyöz Veya Potansiyel İnfeksiyöz Atıklar: Hastalığa yol açabilecek miktarda patojen içeren atıklardır. Laboratuvar kültür materyalleri, enfeksiyonlu hastaların cerrahi ve otopsi uygulamalarından çıkan atıklar, izolasyon odasındaki hasta atıkları, enfeksiyöz etkenlerin uygulandığı veya bunlarla temas etmiş hayvanlarla ilgili atıklar.

Patolojik Atıklar: Doku, organ, insan fetüsü ve hayvan cesetleri, kan ve vücut atıkları

Tehlike Atıklar

Fiziksel ve kimyasal özelliklerinden dolayı ya da yasal nedenler dolayısıyla özel işleme tabi olacak maddelerdir. Bu maddeler ve atıklar, kimyasallar, kemoterapötik ajanlar, radyoaktif madde ve atıklar, tehlikeli gazlar ve diğer tıbbi bulaşıcı hastalık atıklarıdır.

Farmasötik Atıklar

Artmış veya günü geçmiş her türlü ilaç vb. maddeler bu gruptadır.

Kimyasal Atıklar

Tanısal ya da deneysel amaçlı kullanılan (radyoloji, eczacılık), temizlik ve ev idaresi hizmetlerinde dezenfeksiyon amacıyla kullanılan maddelerin, arta kalan katı, sıvı ve gaz atıklarından oluşur.

Basınçlı Kaplar

	ATIKLLARIN GRUPLANDIRILMASI TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
AY.TL.03	01.01.2024	0	-	Sayfa:2/5

Flakonlar, anestezi gazlarının depolandığı basınçlı tüplerden oluşur.

Atık Torbalarının Kullanımı

Kırmızı Torba (Tıbbi atıklar)

- **Kırmızı Çöp Poşetine Atılacaklar**
- Enjektörler ve intravenöz kateterler
- Tek kullanımlık diğer malzemeler
- Foley ve nazogastrik sonda
- İdrar torbası ve bağlantıları
- İzolasyon atıkları
- Kullanılmış pansuman malzemeleri
- Kullanılmış eldiven, gaita, idrar ve balgam kapları
- Bildirimi zorunlu hastalıkların atıkları
- Kontamine araç ve gereçler
- İnsan patolojik atıkları
- Kan ve kan ürünleri ,sekresyon ve çıkartılar
- Laboratuvar atıkları
- Kesici-delici aletler (sharp box içine toplandıktan sonra çöp poşetine atılmalı)

Siyah Torba

Evsel atıklar

- **Siyah Çöp Poşetine Atılacaklar**
- İdare binası atıkları
- Hasta, doktor, hemşire odaları atıkları
- Yemekhane, kafeterya vb. ortam atıkları

Mavi Torba

Geri kazanılabilen atıklar

- **Mavi Çöp Poşetine Atılacaklar**
- Serum ve ilaç şişeleri
- Tıbbi malzeme ambalajlamasında kullanılan kağıt ve kartonlar

Tıbbi Atık Torbasının Özellikleri

- Yırtılmaya, delinmeye, patlamaya ve taşımaya dayanıklı,

	ATIKLARIN GRUPLANDIRILMASI TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
AY.TL.03	01.01.2024	0	-	Sayfa:3/5

- Orijinal ve orta yoğunluklu polietilen hammaddeden sızdırmaz,
- Çift taban dikişli ve körüksüz,
- Çift kat kalınlığı 100 mikron,
- En az 10kg. kaldırma kapasiteli,
- Üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde “uluslararası biyotehlike” amblemi ile “ **DİKKAT TIBBİ ATIK** ” yazılı,
- Kırmızı renkli plastik torba olmalı.

Tıbbi Atıkların Toplanması Dikkat Edilecek Noktalar

- Torbalar en fazla $\frac{3}{4}$ oranında dolmalı,
- Torbaların ağzı sıkıca bağlanmalı,
- Gerekli durumlarda her bir torba yeni aynı özelliklere sahip diğer bir torbaya konularak kesin sızdırmazlık sağlanmalı,
- Torbalar kesinlikle geri kazanılmaz ve tekrar kullanılmaz,
- Torbalar kesinlikle sıkıştırılmaz, içeriği boşaltılmaz ve başka kaba aktarılmaz.
- Sıvı tıbbi atıklar uygun emici maddeler ile yoğunlaştırılarak torbalara atılır.

Delici Kesici Atıkların Toplanması (SHARP BOX)

- Delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya, patlamaya dayanıklı,
- Su geçirmez ve sızdırmaz,
- Açılması ve karıştırması mümkün olmayan,
- Üzerinde “ uluslararası biyotehlike ” amblemi ile “ **DİKKAT ! KESİCİ ve DELİCİ TIBBİATIK** ” yazılı, plastik kutu olmalı ,
- En fazla $\frac{3}{4}$ oranında doldurulur,
- Enjektörler kullanıldıktan sonra iğne uçları kapatılmadan atılır,
- Ağzı kapatılarak kırmızı torbaya konulur,
- Delici-kesici alet kabı dolduktan sonra kesinlikle sıkıştırılmaz, açılmaz, boşaltılmaz ve geri kazanılmaz.

Tıbbi Atık Taşıma Aracının Özellikleri

- Tekerlekli, kapaklı, paslanmaz metal, plastik veya benzeri malzemeden yapılmış,
- Yükleme-boşaltma esnasında torbaların hasarlanmasına ve delinmesine yol açabilecek keskin kenarları olmayan,
- Yüklenebilir, boşaltılması ve dezenfeksiyonu kolay, sadece bu iş için ayrılmış olmalı,
- Araç turuncu renkli ve üzerlerinde “ **uluslararası biyotehlike**” amblemi ile

Tıbbi Atık Taşıma Aracının Kullanımı

	ATIKLARIN GRUPLANDIRILMASI TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
AY.TL.03	01.01.2024	0	-	Sayfa:4/5

- Tıbbi atık torbaları ağızları sıkıca bağlanmış olarak ve sıkıştırılmadan atık taşıma aracına alınır,
- Toplama ve taşıma işlemi sırasında el veya vücut ile temasından kaçınılır,
- Taşıma işlemi sırasında atık bacaları ve yürüyen şeritler kullanılmaz,
- Tıbbi atıklar ile evsel nitelikli atıklar aynı araca yüklenmez ve taşınmaz,
- Atık taşıma aracı her gün düzenli olarak temizlenir ve klorlu su ile dezenfekte edilir.(10000ppm.)
- Araç içinde herhangi bir torbanın patlaması veya dökülmesi durumunda atıklar güvenli olarak boşaltılır ve taşıma aracı dezenfekte edilir,
- Atık taşıma aracının izleyeceği yol, hastaların tedavi olduğu yerler ile diğer temiz alanlardan, insan ve hasta trafiğinin yoğun olduğu bölgelerden mümkün olduğunca uzak tutulmalıdır,
- Tıbbi atık taşıma aracı başka bir amaçla asla kullanılmamalıdır.

Tıbbi Atık Taşıyan Personelin Özellikleri

- Bu iş için ayrılmış personel olmalı,
- Personel atıklar konusunda periyodik olarak eğitilmeli,
- Sağlık taramaları yapılarak, aşılama programına alınmalı,
- Eldiven, koruyucu gözlük, maske, çizme ve özel koruyucu turuncu renkli elbise giymeli,
- Bu giysiler günlük temiz olarak giyilmeli,
- Personelin giyinme bölümünde el yıkama lavabosu bulunmalı.

Geçici Atık Depolarının Özellikleri

- Atıklar, bertaraf sahasına taşınmadan önce 48saatten fazla olmamak üzere bu depolarda bekletilebilir,
- Bekleme süresi, geçici atık deposu içindeki sıcaklığın +4 °C nin altında olması koşuluyla bir haftaya kadar uzatılabilir,
- Atık deposu iki bölmeli kapalı bir mekan olmalı, birinci bölmede tıbbi atıklar, ikinci bölmede ise evsel nitelikteki atıklar depolanmalı,
- Atık deposunun hacmi en az iki günlük atığı alabilecek boyutlarda olmalı,
- Deponun tabanı ve duvarları sağlam, geçirimsiz, mikroorganizma ve kir tutmayan, temizlenmesi ve dezenfeksiyonu kolay bir malzeme ile kaplanmış olmalı,
- Depolarda yeterli bir aydınlatma ve pasif havalandırma sistemi bulunmalı,
- Depo kapıları dışarıya doğru açılmalı veya sürmeli yapılmalı, kapılar daima temiz ve boyalı olmalı,
- Tıbbi atık bölmesinin kapısı turuncu renkli boyanmalı, üzerinde görülebilecek şekilde vesiyah renkli “ uluslararası biyotehlike” ve **DİKKAT! TIBBİ ATIK** yazısı olmalı,
- Depo kapıları daima kapalı ve kilitli tutulmalı, yetkili olmayan kişilerin girmesine izin verilmemeli,
- Depolar atık taşıma araçlarının kolaylıkla ulaşabileceği yerlerde olmalı,
- Tıbbi atıkların bulunduğu bölmenin temizliği ve dezenfeksiyonu atıkların boşaltıldıktan sonra kuru olarak yapılır, gerekirse ilaçlama işlemi yapılır,
- Tıbbi atık içeren torbanın yırtılması sonucu dökülen atık emici malzeme

URARTU GÖZ	ATIKLLARIN GRUPLANDIRILMASI TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
AY.TL.03	01.01.2024	0	-	Sayfa:5/5

ile yoğunlaştırılarak tekrar kırmızı torbaya konular ve bölme derhal dezenfekte edilir,

- Evsel nitelikli atıkların konulduğu bölmede kanalizasyona bağlı ızgaralı bir drenaj sistemi ve basınçlı bir musluk olmalı, gerekirse dezenfekte edilip ilaçlanmalı,
- Deponun haftada bir düzenli olarak mekanik temizliği ve dezenfeksiyonu yapılmalı,
- Temizlik ekipmanı ve koruyucu giysiler, atık torbaları ve konteynerler geçici atık depoların yakınına yerleştirilmelidir.

7. İLGİLİ DÖKÜMANLAR

HAZIRLAYAN	İNCELEYEN	ONAYLAYAN
KALİTE BİRİM SORUMLUSU	KURUM MÜDÜRÜ	BAŞHEKİM